

34

AMICS I MONSTRES

Francesc Gisbert

Il·lustracions de Pau Valls

LA BICICLETA
NEGRA

PREMI CARMESINA DE LA SAFOR

CAPÍTOL 1

ENCARNA. EL BARRI DE LES CASES BAIXES

m diuen Encarna. Vivia en un edifici estret i allargat, inclinat lleugerament cap a davant, com qui mira per la finestra. La casa tremolava quan creuava un camió pel carrer. I quan bufava el vent, tots els papers s'envolaven i et despentinaves, pel colador de forats i badalls a les parets.

L'ambient era tan bo al nostre barri, que no tancàvem les portes. Per a què, si no hi havia res que pagara la pena robar? A més a més, tot el veïnat sabia obrir una porta sense clau. La mare i jo compartíem aquell pis diminut amb la família de tia Marcelina i els dotze cosins. Per no parlar de teuladins, coloms, esquirols i altres animals que niaven pels racons, sobre els armaris o davall del llit. Puc assegurar que no em faltava companyia. Desconeixia la soledat o l'avorriment.

Pel que fa a la meua família, el membre de més importància va ser, sens dubte, la mare. La veia poc. Sempre anava amb tia Marcelina, sense parar en torreta, ocupades en negocis estranys i misteriosos. No sabia dir en què treballaven exactament. Però tot ho feien d'amagat i amb escoltetes de reunió, com una parella d'espies.

Un dia apareixien per casa carregades amb un televisor. Un altre amb un pernil i quatre rastres de llonganisses i

botifarres enrotllades al pit. De vegades, et sorprenien amb les panxes més inflades que les embarassades de nou mesos. Unes panxes que donaven a llum pots de menjar, paquets de congelats i llaunes de conserva. Jo no preguntava res. Era major i havia après la virtut de la discreció. Però un dels meus cosins, Toni, de quatre anys, no la pensava que no la deia. I refilava la cançó de l'enfadós:

–Tot això, d'on ix?

Toni contemplava la pila de menjar sobre la taula del menjador, bocabadat i amb ullets de granota. Tia Marcelina era la dona que sabia totes les respostes. I les que no sabia, se les inventava:

–Ara fan pagar per les bosses de plàstic al supermercat. I com que nosaltres som tan estalviadores, diem: no cal bossa, ens guardem la compra a l'abric.

Arribats a aquest punt, em preguntareu per mon pare. Jo també m'ho preguntava, de tant en tant. La figura paterna sempre ha estat envoltada d'una aurèola de misteri, a l'estil dels protagonistes de contes i rondalles. Aquells que presumien de conèixer-lo, em repetien ara i adés que era cap de caps en tota classe d'habilitats manuals. En especial, les relacionades amb el món de l'automòbil i la seguretat de cases i xalets. La mare n'explicava l'absència a la seua manera, com tantes altres coses. Era més patidora que tia Marcelina i li faltava aquell pessic d'imaginació tronada:

–Mira, Encarna, ton pare treballa en una fàbrica, molt lluny, molt lluny. I no tornarà a casa fins que acabe el contracte, d'ací a onze anys, dos mesos i sis dies.

A casa, els diners curtejaven perillosament. Tots els mesos havíem de pagar el lloguer del nostre pis del carrer de l'Esperança, al barri de Cases Baixes. El llogater, el senyor Nicolau, feia temps que provava d'espantar-nos, amb tota classe d'amenaces. Volia fer fora els veïns per a tombar l'edifici i construir cases noves. Tia Marcelina, que de diners entenia molt, a pesar de tindre'n ben pocs, sempre deia:

—Si tomben la casa, en faran una de nova que ja no serà per a nosaltres, sinó per a gent que la pagarà, a poc a poc, amprant diners al banc, durant trenta o quaranta anys.

El senyor Nicolau vivia a l'altra banda de la ciutat, la zona rica. Aparcava un cotxe llarg i negre de l'any de la picor davant del portal. Eixia guaitant a dreta i esquerra, amb desconfiança. També mirava a les finestres, per si li llançaven un cossioli o un moble vell. Encara que caminava perfectament, duia un bastó. L'alçava seguit seguit, per a intimidar-nos i tocar a les portes. Carregava una carpeta embotida de papers davall del braç i, de tant en tant, en treia un, per a amenaçar-nos. Sense gens d'èxit, tot s'ha de dir. Pujava les escales bramant amb veu de barranc i pegant colps a les baranes de ferro, igual que un bou embolat. Tocava a totes les portes, mentre repetia:

—Pagueu, pagueu! Qui paga, descansa.

Aleshores, començava un refilet de burles i respostes, des de totes les plantes:

—Qui paga el que té, es queda sense el que tenia.

—Paga, paga. El món s'acaba.

—De donar, ningú se'n fa ric.

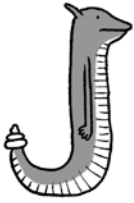
—Amb dinerets, torronets. Torne demà, hui hi ha fam.

El senyor Nicolau es posava amb el fetge en flama i s'enfilava per les parets com un gat estufat. Renegava i repartia bastonades per les portes, escales amunt i avall. Curiosament, quan venia, totes les portes estaven tancades amb pany i clau. Cridava fins que perdia la veu i se n'anava més coent que un all i més pelat que un nap. Entre amenaces d'avisar la policia i la brigada paracaigudista.

La mare i tia Marcelina deien que jo era massa menuda per a treballar. Que només m'havia de preocupar d'estudiar. Però al barri de Cases Baixes, els xiquets pobres ho teníem molt complicat per a anar a escola. L'escola era lluny de casa. Havia de travessar tot Cases Baixes, a peu, perquè no tenia qui m'hi portara. A classe ens embotíem cinquanta xiquets, de les edats més diverses. Si feia bo, n'érem una vintena, perquè molts es quedaven pel carrer o ajudant els pares. Però si era hivern i feia fred, no n'hi faltava cap ni un. No perquè ens vingueren les ganes d'estudiar de colp i volta, sinó perquè ens escalfavem d'estar apinyats, els uns contra els altres.

CAPÍTOL 2

LAURINA. LA DE LES CASES ALTES

Jo sóc Laurina. Ara em toca a mi continuar la història. Primer, hauré de contar com ens vam conèixer Encarna i jo. Va ser el dia que més por vaig passar de la vida. Tot va començar quan els pares em vam explicar que ens mudàvem de ciutat i de país. Treballen en una empresa molt gran, amb oficines repartides arreu del món. Ma mare és directora de no sé què i mon pare responsable de no sé qui. El cap dels dos va oferir-los una faena millor, segons ells, a l'estranger, i no s'hi podien negar: «No podem dir que no», repetien. Això significava que jo havia de dir que sí. No em va fer gens de gràcia i em van caure les ales del cor:

–M'han traslladat, a la faena –va començar a explicar la mare–. No puc dir que no. De manera que el pare ha demanat que el traslladen amb mi per a estar junts. Viurem en un país nou, molt bonic i de clima agradós.

–I què hi faré jo? No coneixeré ningú.

–No et preocupes. El lloc t'encantarà –mon pare sempre busca la part positiva de totes les coses–. Fa molt bon oratge tot l'any. L'escola on t'hem matriculat és la millor i faràs amics de seguida.

Per als grans és ben fàcil. Diuen que t'agradarà, t'hi adaptaràs, faràs amics... I després, t'has de buscar la vida pel teu

compte. Em van prometre un cabàs de regals i d'atencions. Que tindria la millor habitació de la casa, que aniríem ací i allà, que faríem açò i allò altre... Com si no els tinguera apamats, després de tants anys de filla. A mi no m'interessava res de tot això. Només sabia que em tocaria dir adéu als amics de sempre i començar de nou, en un lloc desconegut.

Els pares treballaven fora tot el dia i només els veia a hora de sopar. I encara sort! Passava el dia amb Jénifer, la nostra cuinera i assistenta de l'Equador, una dona baixeta, faenera i molt agradable. Les vesprades, en canvi, compartia el temps amb altra gent. Així que dinava i dedicava una horeta a fer els deures, m'enviaven a l'acadèmia. Aprenia anglés i francés. Mon pare deia que els idiomes eren fonamentals en una bona formació. I com que a casa parlàvem valencià i també sabia castellà, ara tocaven les llengües estrangeres.

En acabant, feia cap al conservatori, a practicar ballet i dansa clàssica. A ma mare li encantava, deia que el seu somni de menuda era ser ballarina del ballet rus de Sant Petersburg. I volia que jo convertira el seu somni en realitat. Abans, vaig fer dos anys de violí. Va ser l'època que la mare somiava de transformar-me en Rostropóvitx, un home que, segons sembla, tocava molt bé el violí. Amb les classes no n'hi havia prou i calia practicar a casa. Els pares estaven tan interessats a fer-me tocar el violí! Vaig decidir compartir amb ells la passió que s'entestaven a encomanar-me. Totes les nits em posava a tocar el violí davant d'ells, al costat de la televisió. Dotze sessions després, amb els caps com uns tambors de bateria i els nervis com uns espaguetis secs, em van traure de classe de música. M'apun-

taren a dansa, activitat més silenciosa i menys perjudicial per a la salut mental.

Els caps de setmana no els veia molt tampoc. Els pares m'enviaven a classes de tennis i d'hípica. Asseguraven que eren esports «de nivell». Jo odiava la piloteta dels nassos i, sempre que podia, ventava un colp furiós amb la raqueta torta i l'enviava a volar a l'ample, fora del camp, per a perdre temps. Els cavalls m'agradaven. Però trobe que jo a ells no. Em miraven de cua d'ull i em feien caure ara i adés. El monitor m'acusava de ser massa nerviosa i de transmetre el meu estat d'ànim.

Quan ens mudàrem al nou país, els pares feren mans i mànegues per a continuar l'estil de vida. Una altra paraula que repetien sovint. Ens instal·làrem al barri de Cases Altes i em matricularen a l'escola més cara que van trobar, per relacionar-me amb «gent del nostre nivell». M'ompliren les vesprades de classes de cant, idiomes i flauta travessera. Tot canvià, gràcies a Encarna i Carabassot. Encarna m'està pegant colzades per apartar-me de l'ordinador. Acabaré d'explicar-vos com ens vam conèixer quan em torne a tocar escriure.